

HOKINRICHTING MESTVARKENSHOK

ing. A. Hoofs, regionaal onderzoeker Varkensproefbedrijf

**Bij de herstructurering van het Varkensproefbedrijf zijn praktisch alle mes-
terij-afdelingen verbouwd. Dit gaf de mogelijkheid om enkele nieuwe ont-
wikkelingen met betrekking tot de hokinrichting in te bouwen en op prakti-
sche bruikbaarheid te testen. Zo wordt onder andere onderzoek verricht
naar hokafscheidingen, brijbakken, een nieuw model trog, grote koppels
mestvarkens en een voerstation voor onbeperkte voeding aan mestvar-
kens die in groepen zijn gehuisvest.**

Hokafscheidingen

Verschillende- soorten bouwmaterialen kunnen worden gebruikt als hokafscheiding bij varkens-
hokken. Allemaal hebben ze hun specifieke
eigenschappen.' Daarnaast kunnen de investe-
ringskosten voor de diverse materialen nogal
fors verschillen. Dit bemoeilijkt het maken van
een verantwoorde keuze.

Om meer inzicht te krijgen in de voor- en nade-
len van de verschillende materialen als hokaf-
scheiding, zijn bij de inrichting van een aantal
mesterij-afdelingen verschillende materialen
gebruikt. Dat zijn:

- Volkern kunststof (Trespa)

Trespa is gemaakt van gelaagde kunsthars-
platen, is vrij licht en heeft een gladde opper-
vlaktestructuur.

- Beton (puur)

Een betonnen hokafscheiding is een van de
goedkoopste alternatieven. De elementen
moeten vlak en strak zijn afgewerkt en
mogen geen bramen hebben. Dit in verband
met de kans op beschadigingen van de die-
ren. Bij enkele hokken is de betonnen
afscheiding voorzien van een coating. Dit om
na te gaan wat het effect hiervan is op de rei-
nigbaarheid van de hokafscheiding.

- Holle kunststof profielen

De profielen grijpen met een hol- en dolver-
binding of messing- en groefverbinding in
elkaar. De profielen zijn rondom gesloten
zodat de samenhang van, de profielen
ge waarborgd blijft.

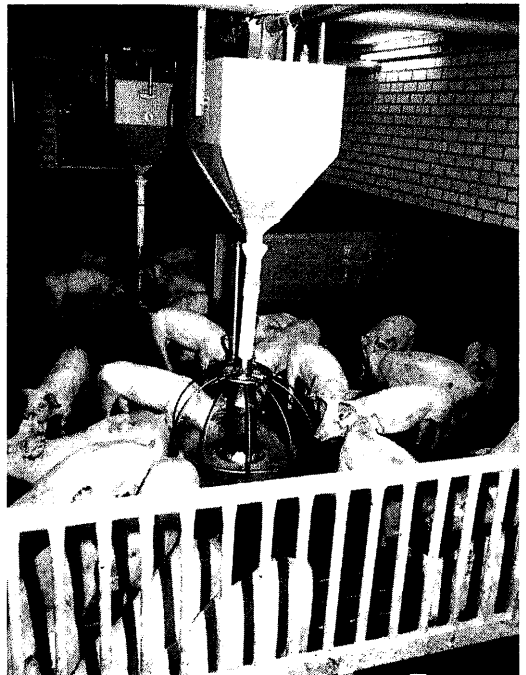
- Sepboard

De hokafscheiding is gemaakt van geëxtru-

deerd vezelement en heeft een gladde
afwerking aan beide zijden.

- Asbestvrije Eternit.

De hokken zijn door de betreffende leveran-
ciers gebouwd, zodat ook de constructie van
het hok op zich aan de gestelde eisen voldoet.
De gebruikswaarde voor de praktijk is het
belangrijkste onderzoekspunt.

*Foto: Groot koppel mestvarkens met turbomat voer-
systeem.*

Brijbakken

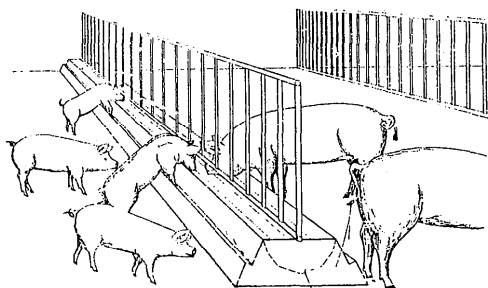
In 1985 is op het Varkensproefbedrijf onderzoek verricht naar de toepassingsmogelijkheden van de brijbak (gecombineerde water- en voerbak) voor onbeperkte voer- en waterverstrekking aan mestvarkens. Uit dit onderzoek blijkt dat de brijbak een goed alternatief is voor de droogvoerbak met aparte drinknippel. Het voordeel van de brijbak ten opzichte van de droogvoerbak is dat minder drinkwater wordt vermorst. Wel was bij de destijds onderzochte brijbakken iets meer aandacht en controle nodig om van een goed functioneren verzekerd te zijn, met name ten aanzien van de hygiëne.

Na uitvoering van dit onderzoek zijn bestaande brijbakken aangepast en nieuwe typen brijbakken op de markt gekomen. Vanuit de praktijk bestond de behoefte om ook deze brijbakken op functioneren te testen. Gestart is een onderzoek, waarin zeven verschillende typen brijbakken op gebruikswaarde onderzocht worden. De hygiëne is hierbij een belangrijk punt van onderzoek. Daarnaast wordt het waterverbruik en de technische resultaten van de dieren, gevoerd via de brijbak, vergeleken met die van dieren, gevoerd via een éénvaksdroogvoerbak met drinkbakjes. Diverse merken drinkbakjes worden gebruikt, zodat ook op dit terrein inzicht met betrekking tot de gebruikswaarde verkregen wordt.

Nieuw model trog voor mestvarkens

Gestart is een oriënterend onderzoek naar een nieuw model trog (zie figuur 1). De trog is afkomstig uit Zwitserland en is gemaakt van roestvrij staal. Het principe van de trog is, dat mestvarkens tot ongeveer **40 - 45 kg** lichaamsgewicht bij het vreten met de voorpoten op het opstapje gaan staan. Voervermorsing door met de voorpoten in de trog staan wordt op deze manier voorkomen. Daarnaast zorgt de schuine voorkant ervoor, dat niet in de trog gemest

Figuur 1: Nieuw model trog

wordt. Zwaardere mestvarkens kunnen rechtstreeks uit de trog vreten. Als deze trog goed functioneert, is een constructie met afhangende kleppen boven de trog overbodig.

Grote koppels mestvarkens

Naast het onderzoek naar de perspectieven van grote koppels gespeende biggen wordt ook onderzoek verricht naar de perspectieven van grote koppels mestvarkens. Ten opzichte van kleine koppels bieden grote koppels ook hier de voordelen van geringere hokrichtingskosten en efficiëntere benutting van het staloppervlak. Ook is de hokuitvoering beter af te stemmen op het natuurlijk gedrag van de dieren. Zo kan bijvoorbeeld een aparte lig-, eet- en mestruimte gecreëerd worden.

Het Hunday-voerregistratiesysteem

Het Hunday-voerregistratiesysteem is een eenvoudig uitgevoerd voerstation. Het systeem geeft de mogelijkheid om varkens in groepen te huisvesten en ze onbeperkt te voeren. De hoeveelheid voer die ieder varken consumeert wordt geregistreerd en opgeslagen. Omdat bij toepassing van dit voersysteem individuele voeropnamegegevens bekend zijn kan ook de voederconversie per dier berekend worden. Bij dit systeem is het nodig dat elk varken een oorzender draagt. Als het varken het voerstation bezoekt wordt het varken herkend door een actief zend/ontvangst systeem. Het geconsumeerde voer bij ieder boxbezoek wordt gemeten door het wegen van de trog + voer voor en na het bezoek van het varken. De trog wordt bijgevuld, indien nodig, tussen de boxbezoeken.

Dit Hunday-voersysteem wordt op het proefbedrijf oriënterend onderzocht bij mestvarkens. In één hok worden ± 15 mestvarkens door middel van dit voersysteem onbeperkt gevoerd. Het onderzoek heeft twee doelstellingen. Op de eerste plaats wordt gekeken naar het praktisch functioneren van het voerstation gedurende de gehele mestperiode. Bij goed functioneren kan een dergelijk systeem perspectieven bieden als voersysteem bij grote koppels mestvarkens. De voeropname per dier van dag tot dag is dan een goed criterium bij de controle met betrekking tot de gezondheidstoestand van de dieren. Het verkrijgen van inzicht in individuele groei-, voeropname- en voederconversiegegevens van in groepen gehuisveste mestvarkens is de tweede doelstelling van dit onderzoek. Dit kan onder andere van belang zijn bij onderzoek naar verschillende voerstrategieën.